

بررسی و تعیین مناسبترین زمان گرده افشانی خرماي کبکاب در استان بوشهر

محمود ایزدی، حمید فراشبندی

به ترتیب عضو هیات علمی و کارشناس سابق مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان بوشهر

خرما درختی است دو پایه که گل های نر و ماده روی پایه های جداگانه قرار دارند. به منظور تولید میوه مرغوب و اقتصادی گرده افشانی مصنوعی در این گیاه لازم است. عمل گرده افشانی می تواند قبل یا بعد از باز شدن طبیعی اسپات ها صورت گیرد. به منظور تعیین مناسب ترین زمان گرده افشانی خرماي کبکاب این پژوهش در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در ۴ تکرار با ۸ تیمار (زمان شکافتن، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ روز بعد از باز شدن اسپات ها) روی ۶۸ اصله نخل به مدت ۲ سال اجرا شد. هر واحد آزمایشی شامل ۲ درخت بود. قبل از باز شدن اسپات ها و بعد از گرده افشانی خوشه ها به وسیله کیسه های ملام پوشش داده شدند. دو ماه بعد از گرده افشانی از هر درخت ۵ خوشه و از هر خوشه ۱۰ خوشچه به صورت تصادفی انتخاب و تعداد میوه های هسته دار و بدون هسته شمارش و در صد تلقیح محاسبه گردید. نتایج آزمایش نشان داد که بالاترین درصد تلقیح با گرده افشانی ۲ روز پس از باز شدن اسپات ها مشاهده شد، این تیمار با تیمار ۷۲ ساعت اختلاف معنی دار آماری نشان داد و هر دو در کلاس A قرار گرفتند. تیمار های گرده افشانی در زمان باز شدن اسپات و ۱ روز بعد از آن بدون داشتن اختلاف معنی دار آماری در کلاس B قرار گرفتند. بعد از گذشت ۳ روز و با افزایش زمان گرده افشانی منحنی درصد تلقیح سیر نزولی پیدا کرد. هم چنین با بررسی و مقایسه نمودارهای در صد تلقیح و عملکرد مشاهده شد که روند نمودار ها مشابه بوده، حداکثر عملکرد نیز در تیمار گرده افشانی ۲ روز بعد از باز شدن اسپات مشاهده شد. این تیمار با تیمار گرده افشانی ۳ روز بعد از باز شدن اسپات اختلاف معنی دار نشان نداد.